SPORTUL magazin

SCRIITORII ROMÂNI ŞI SPORTUL
Schiță pentru o antologie sportivă românească

Dintre arte, cea mai legată de stadion, cea care de totdeauna, de la Homer și Pindar pînă astăzi, s-a inspirat din el este literatura.

Mulți dintre marii scriitori ai lumii au iubit mișcarea, sportul și au scris despre el. Goethe patina și făcea excursii, Tolstoi învăța, la șaizeci de ani, să meargă pe bicicletă, Byron, deși puțin șchiop, iubea înotul și yahtingul. Giraudoux a fost campion de atletism și a scris o antologie a fotbalului, Jack London a lăsat nenumărate povestiri sportive, iar Ernest Hemingway era neîntrecut la pescuit și vînătoare și fremăta la întrecerile de corrida.

Toți aceștia, și încă mulți alții, au lăsat pagini minunate — lirice, epice, dramatice — despre lupta omului cu natura, cu adversarii, cu el însuși. Întrecerile olimpice de artă, desfășurate ca la vechii greci, o dată cu întrecerile sportive, au consacrat acest gen nou de literatură, literatura sportivă.

La noi înțelegerea și prețuirea literaturii sportive a venit foarte tîrziu și nu se poate nega că și azi stăruie încă unele inerții și prejudecăți.

Intîia antologie sportivă românească, **„Printre sportivi"** a apărut abia în anul 1954 și la ea colaborau **Dan Deșliu, Tudor Vornicu, Ovidiu Manițiu, V. Banu.** În același an a fost editată și o culegere de cronici rimate și epigrame **„Satiră și umor"** semnate de **Demostene Botez, Florin Iordăchescu, Nicuță Tănase, Aurel Felea.**

Cronici sportive inspirate, nervoase, dinamice (ca altădată **Camil Petrescu**) semnează ani de-a rîndul **Eugen Barbu** în „Contemporanul", **Al. Mirodan** în „Flacăra", **Dan Deșliu** în „Magazinul".

Apar acum — pentru prima oară la noi — întîiele romane sportive ale literaturii noastre: „Unsprezece" **(Eugen Barbu)**, „Bucuria tinereții" **(Demostene Botez)**, „Ultimul minut" **(M. Pop)**. Și chiar cărți de valoare literară scrise de foști sportivi: „Am îndrăgit munții" **(Ion Coman)**, „Hoinar prin Bucegi" **(Andrei Pandrea)**, „Țara Bîrsei" **(Gh. Epuran)**, „Jocurile Olimpice" **(Victor Bănciulescu).**

În volumul de povestiri sportive „Un meci decisiv" (1964) sînt înmănunchiate pagini dedicate stadionului scrise de **London, Shaw, Hemingway, Lev Kassil, Vailland,** românii **M. Sebastian, Dem. Botez, E. Barbu, Nicuță Tănase** și sportivul campion al lumii **Iuri Vlasov.**

Antologia din 1965 „O gală de box", cu titlu după fragmentul din „Cartea nunții" a lui **George Călinescu**, aduce nume și luri noi. Între ele **Mark Twain, Tristan Bernard** și sportivii **Tony Seiler, Emilian Cristea.**

Dar, nu avem, totuși, o cuprinzătoare și convingătoare antologie sportivă românească, de la clasici pînă la scriitorii noștri de azi. Sau ceea ce am încercat personal încă din anii Institutului — o antologie critică, un modest, dar mai larg studiu al literaților noștri care au scris despre sport, studiu care să urmărească cronologic, oarecum pe ramuri sportive, tot ceea ce a inspirat frumusețea și încordarea mișcării, a sportului.

În primul capitol al acestei lucrări, capitol intitulat **„Înțelegerea literaturii sportive"**, ar putea fi prezentate operele din literatura străină și de la noi în care scriitorii îndrăgostiți de mișcare au scris despre frumusețea și etica stadionului, despre dramatismul întrecerilor sportive și eroismul marilor încercări de cucerire a spațiilor.

Ar urma o incursiune în istoria culturii autohtone — **Precursorii literaturii noastre sportive** — cu unele izvoare inedite; de la **Dinicu Golescu** (1826) la **C. Negruzzi** (1857), **Hașdeu** (1869), **S. Bărnuțiu** (1870), **Macedonski** (1894) și **I. Slavici** (1909).

O evocare a jocurilor copilăriei și a sporturilor de odinioară — tir, oină, pescuit, vînătoare — cu texte din **Odobescu, Bacalbașa, Brătescu-Voinești, Mihail Sadoveanu, Demostene Botez** — se poate face în capitolul **„Viziunea patriarhală a sportului".**

Poezia noastră sportivă scrisă în totul în anii noștri de democrație populară este prezentă prin **Dan Deșliu, Victor Tulbure, Alex. Andrițoiu, Victor Felea (Poezie sportivă).**

Au trecut multe secole în lume ca să fie învinse prejudecățile bigote împotriva înotului. Deși apa a ispitit literar, poetic, lucrări literare sportive cu această temă nu sînt prea multe. La noi, Jean Bart (Europolis) mai mult un roman al marinarilor, **Radu Tudoran** cu tinerescul și neastîmpăratul roman „Toate pînzele sus", **Geo Bogza** cu negalata „Cartea Oltului" (capitolul Vraja apelor și a mării).

După mare, munte. Acest capitol se va putea numi **„Literatura drumeției"**. Vom urma chemarea muntelui: de la întîii îndrăgostiți ai muntelui **Alecu Russo** și **Alex. Vlahuță**, la **Calistrat Hogaș, Nestor Urechea** și **Bucura Dumbravă**. Iar astăzi, la **Sadoveanu, Bogza, Barbu, Andrei Pandrea, Ion Coman.**

În continuare, după pămînt și ape, urmează cerul: **Îndrăgostiții aviației.** Lupta plină de neprevăzut pentru cucerirea lui, bucuria de a pluti în înălțuri, încrederea în propriile forțe o vom regăsi în cărțile atît de dragi nouă: „Aurel Vlaicu" **(C. Gheorghiu)**, „Sfîrlează cu fofează" **(V. I. Popa)**, „Drum printre aștri" **(Nor și Ștefan).**

„Schiul — chemarea marilor spații". Titlul acesta sugestiv de capitol este luat din **Cezar Petrescu.** Pagini minunate despre frumusețea și bucuria schiului au scris: **Demostene Botez, Valeriu Pușcariu, D. I. Suchianu, M. R. Paraschivescu.** Iar o carte a munților și a schiului, **Mihail Sebastian** („Accidentul").

În sfîrșit, prin cîțiva mari scriitori care au scris mult și pasionat despre sport, vor putea fi prezentați eroii și lumea stadionului; **Camil Petrescu**, cronicar sportiv și director de revistă sportivă („Fotbal"), **Ionel Teodoreanu**, psiholog și poet în medalioanele sale sportive (volumul „Iarbă"), **Demostene Botez** și **Eugen Barbu** cu romanele dedicate oinei și fotbalului („Bucuria tinereții", „Unsprezece").

Într-un capitol final **„Perspective"** se pot analiza succint începuturile literaturii noastre sportive, realizările de azi, împlinirile de mîine. Lucrarea se va încheia cu un îndemn pentru scriitori de a coborî mai mult pe stadioane și cu un îndemn pentru sportivi de a păși mai mult spre bibliotecă. Și cu încrederea că foștii sportivi și scriitorii mai tineri vor da literaturii noastre sportive opere de valoare prin care să educăm tineretul și să concurăm cu curaj la întrecerile olimpice de artă și literatură.

Virgil LUDU

Convorbiri cu domnul Gore

I-UL CONGRES AL...

În Franța, zic, jucătorii de fotbal, foarte nemulțumiți de starea actuală a profesiunii, s-au adunat zilele trecute într-un Congres cu delegați, ordine de zi, referat și rezoluții.

— Știu, răspunde dl. G. De altfel, valul nemulțumirilor din lumea fotbalului a cuprins întreaga Europă și factorii cei mai loviți din pricina stărilor de lucruri se strîng laolaltă, se asociază, se sfătuiesc. La noi, de pildă, a luat ființă un comitet de inițiativă care preconizează organizarea „I-ului Congres al spectatorilor de fotbal".

FĂRĂ EXPERIENȚĂ NU SE POATE

Convorbirea noastră particulară se referă în continuare tot la public.

— Acum două săptămîni, pe „23 August", toată lumea a remarcat cu invidie activitatea orală a grupului de suporteri elvețieni. Cei 250 de turiști din Basel, Geneva, sau Zürich, veniți cu avionul la București, și-au îmbărbătat echipa la modul dinamizant și, citeodată, cu succes.

— Observația este exactă, admite dl. G. Și nu-i întîia oară cînd fenomenul ne atrage atenția. Voind să descifrez mai în detaliu cauzele superiorității străine în materie de aplauze pe terenul adversarului, am discutat cu cîțiva suporteri din totdeauna, incondiționali și tenace ai reprezentativei noastre. Unul dintre aceștia, Tudorică de la Rapid, a cărui competență e mai presus de îndoieli, mi-a răspuns sunînd din trompetă a melancolie: „Ce vrei, nea Gore? Noi n-avem experiența elvețienilor, a italienilor, a englezilor, a spaniolilor la meciurile oficiale. Ar trebui să învățăm din metodele lor și să ne deplasăm mai des..."

STELE

Obiceiul, foarte frecvent în ultima vreme, al notării jucătorilor după meci cu numere (1... 3, 9) sau al arbitrilor cu stele (de la una la cinci) s-a înrădăcinat într-atîta, încît aceste semne, oarecum matematice, devin familiare și aproape indispensabile oricărei caracterizări, ocupînd cu succes permanent crescînd locul cuvintelor.

De aceea, atunci cînd dl. Gore a invitat, la o cafea, cîțiva fotbaliști, antrenori și arbitri solicitîndu-le punctul de vedere clar despre activitatea Federației, aceștia, după zece minute de consult reciproc, i-au înaintat, tăcut, o foaie de hîrtie pe care, datorită amabilității prietenului meu, o ofer aici cititorului:

1) Munca de îndrumare tehnică a cluburilor ★

2) Acțiunea de organizare a cluburilor pe baze noi ★

3) Asigurarea disciplinei și spiritului fair-play în timpul meciurilor ★★

4) Asigurarea desfășurării cu regularitate a campionatului ★★

5) Asigurarea arbitrajelor competente și imparțiale ★

6) Construcția de terenuri în cartiere, comune etc. ★

7) Asigurarea unui nivel ideologic ridicat al rapoartelor anuale de activitate a Federației ★★★★★

p. conf. Al. MIRODAN

RĂSPUNDE Ion Poștașu

DORU CHINTOIU, CONSTANȚA. Regret, dar răspunsul meu nu vine în sprijinul dv. Narcis-Răduț Coman, portarul echipei Dinamo București, este originar din Giurgiu (născut la 5 noiembrie 1946). Primii pași în fotbal: la Olimpia Giurgiu, în 1961. În 1964 a jucat la Ș. N. Oltenița, de unde, în 1965, a trecut la U.T.A. Transferat, după un an, la F.C. Argeș, a apărat poarta acestei echipe pînă în 1968, cînd a venit în București, la Dinamo.

ION C. TOADER și EUGEN GUGU, CRAIOVA. Foaia de arbitraj a meciului Dinamo București — Universitatea Craiova, disputat la București în cadrul ediției 1965—66 a campionatului diviziei A la fotbal con-

semnează rezultatul de 8—0. Credeți, cumva, că arbitrul respectiv s-a încurcat la adunare? S-ar putea. Cînd ai de numărat atît de mult, mai greșești...

IONEL TENE, BUCUREȘTI. Este greu de dat un pronostic. Cred că lupta pentru titlul de „cel mai bun fotbalist al anului" se va da între Barbu (F. C. Argeș), Sătmăreanu (Steaua), Dumitrache și Dinu (Dinamo București), Domide și Gornea (U.T.A.). Primii trei par să aibă cele mai multe șanse. De altfel, și punctajul alcătuit de dv. coincide în bună măsură cu aceste prevederi.

D. POPA, COMUNA VALEA STANCIULUI. Am citit catrenele și... nu m-am supărat. Mă gîndesc însă că cititorii s-ar putea să fie mai supărăcioși decît mine...

GHEORGHE EMIL, TÎRGU MUREȘ. Un scurt istoric al sportului în țara noastră? Oricît de scurt ar fi acest

istoric, evident că nu poate fi prezentat în cadrul restrîns al acestei rubrici. Precizați ce anume vă interesează și vă vom răspunde, fie prin ziar, fie prin poștă.

VALENTIN POPA, PIATRA NEAMȚ. Întrucît sînteți din Piatra Neamț, presupun că nu sînteți poate 100% obiectiv cînd e vorba de... Ceahlăul. Dacă este adevărat însă că la ieșirea de pe teren a fotbaliștilor de la Ceahlăul, după meciul pe care l-au susținut în ultima etapă a turului, la Suceava, ei au fost apostrofați și de soțiile jucătorilor adverși, lucrurile se complică. Pînă acum, singurul avantaj al fotbalului era că nu se

ocupă și femeile de problemele lui. Se pare că a pierdut și această ultimă șansă!

Ilustrații: N. CLAUDIU

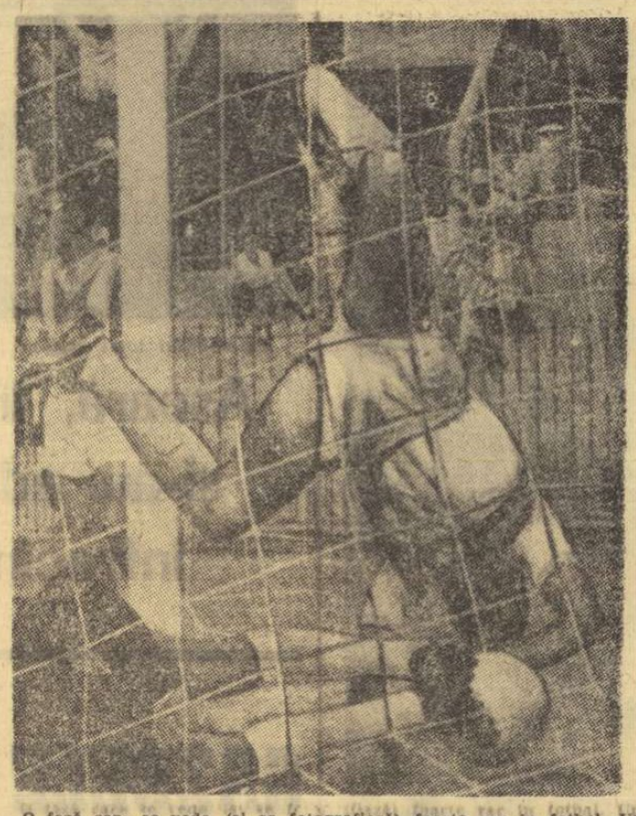

O fază care se vede (și se fotografiază) foarte rar în fotbal. Un atacant a pionjat și a depășit linia de gol cu tot cu minge în această curioasă poziție. Instantaneul a fost luat într-un meci din campionatul R.A.U.

DIN LUMEA FOTBALULUI

● *Jimmy Greaves* a marcat cel de-al 200-lea gol pentru echipa sa, *Tottenham Hotspurs*, devenind astfel al 32-lea membru al *„Clubului celor 200"* (jucători care au realizat acest număr de puncte la o singură echipă). Performanța este cu totul deosebită, dovadă că, dintre actualii fotbaliști englezi, numai *Roger Hunt*, de la *Liverpool*, a reușit, de asemenea, s-o înregistreze.

Un amănunt interesant: primul gol înscris în campionat de *Jimmy Greaves*, la vîrsta de 17 ani, a fost... împotriva echipei sale actuale, *Tottenham*, *Greaves* jucînd atunci la *Chelsea*. În total, acest jucător eficace a marcat în campionat 324 de goluri, iar în toate meciurile pe care le-a susținut — 446 de goluri. El este și realizatorul a 24 de „hat-trick"-uri (cîte trei goluri într-un meci).

● *Se cunosc destule cazuri de frați jucînd la aceeași echipă sau în diferite echipe de fotbal din aceeași categorie. Recordul în materie pare să se fi bătut în Bulgaria, unde șase perechi de frați joacă în momentul de față în prima divizie. Este vorba de internaționalul* Ivan Kolev (Sliven) *și de fratele său* Todor Kolev (Lokomotiv Sofia), *de cei doi* Penev *(internaționalul de la* T.S.K.A. *și fratele său de la* Dobrudjea) *de cei doi* Karalampiev (Spartak Sofia *și* Slavia), *de cei doi* Zafirov (T.S.K.A. *și* Lokomotiv Sofia), *de cei doi* Stoilov (Vrața *și* Burgas) *și de cei doi* Kirilov (Levski *și* Silistra).

● Nu numai jucătorii și arbitrii primesc „stele" sau „note", ci și... spectatorii. Pentru a contribui la lupta împotriva manifestărilor de huliganism pe terenurile de fotbal din Anglia, ziarul *„Sunday Mirror"* publică în fiecare săptămînă un clasament al... publicului din diferite orașe care găzduiesc meciuri divizionare, clasament alcătuit de observători speciali, care acordă de la 0 la 100 de puncte. Punctajul maxim n-a fost atins niciodată. Cel minim, da...

● *În sezonul trecut, patru portari (dintre care unul din prima ligă) au fost eliminați de pe teren de către arbitri. Cifra este cu totul ieșită din comun, ținînd seama de faptul că portarii au mai puține ocazii să comită abateri și că, în orice caz, arbitrii manifestă mai puțină severitate față de ei.*

● Cunoscutul arbitru italian *Lo Bello* are un fiu. Acesta a urmat exemplul tatălui său, devenind și el arbitru de fotbal. Și, se pare că este tot atît de autoritar ca și Lo Bello-senior.

● *Renumita echipă* Arsenal, *din Londra, a sărbătorit a 50-a prezență în campionatul primei ligi. La aniversare a fost invitat și fostul ei jucător* Ted Drake, *deținătorul unui record încă nebătut de nimeni în Anglia: a înscris 7 goluri într-un meci de campionat. El a ratat al 8-lea gol, trăgînd în bară!*

● După ce au pierdut meciul cu *Milan* (0—1), jucătorii de la *Internazionale* au primit... primă. S-a considerat că echipa a jucat foarte bine și că ea n-a fost învinsă decît de... arbitru.

● *Rău cu arbitrii, dar și mai rău e fără ei! Aceasta ar fi concluzia, față de situația din Uruguay, unde campionatul a trebuit să fie întrerupt ca urmare a grevei arbitrilor. Aceștia au cerut ca echipele să manifeste deplină încredere în corpul de arbitri, nemairecurgînd la recuzări. Numai 8 echipe au fost de acord cu această cerere. Drept răspuns, arbitrii au anunțat că nu se mai prezintă la meciuri.*

TELE note

După memorabilele „nocturne" ale Olimpiadei mexicane, după suspensurile fotbalistice din fața porții băieților lui Sir Alf, după primplanurile bine ochite și panoramicele generoase ale epicei confruntări dintre 15 perechi de brațe avide de balon și vîrfurile de bocanc lansîndu-l în traiectorii superbe, iată-l pe telespectatorul sportiv gata să-și lase liber fotoliul din fața micului ecran, pentru o vacanță fortuită. Oare, o „pauză de respirație" se impune? Nicidecum. Un alt sezon începe, cel al lunecușului sprințar pe zăpadă și gheață, al galelor de sub cupola sălii.

Cîteva eșantioane ne-au și fost oferite printre picăturile postludiilor marelui sezon. Transmisii de la hochei și din sala Floreasca, iar joi după amiază — patinaj artistic. Aceasta din urmă ca prim episod dintr-un serial ce face tradiție în rîndul programelor sportive ale televiziunii. Îl notăm tot cu „bine", pentru simplul motiv că a pornit cu curaj la o premieră autohtonă. Fără marile vedete ale Eurovoziunii, fără fast sclipitor și brio-ul performanțelor, programul „Recital pe patine", transmis de la patinoarul nostru, a plăcut mai ales prin prospețime și entuziasmul bunelor intenții.

A adresa mențiuni în scris unor „artiști" în devenire, care n-au împlinit încă nici vîrsta junioratului, este — se știe — mai curînd dăunător. Dar, îndrăznim a spune, și acest lucru n-ar trebui să mire pe nimeni că, peste 3 sau 4 ani, vreuna din fetițele cu diademă argintie în păr, sau vreunul din flăcăiașii în frac ferches, care au patinat acum atît de frumos în fața reflectoarelor de la Floreasca va culege ovații în întrecerile „europenelor" sau poate chiar la Sapporo. De ce nu?

Aci, este meritul televiziunii — de a fi dat un impuls mai mult talentului autentic. Ca telespectator, totuși, exigențele minime ne obligă la anumite rezerve. Prea puțin finisate unele exerciții ale micilor protagoniști, prea dese improvizații (și inexactități N.B.) în comentariul crainicului — evident nu tocmai familiarizat cu tema — în fine, inadmisibilă mutilare a finalului, în care cea mai bună patinatoare nu și-a putut prezenta întreg programul. Se depășea...

N-am știut că o jumătate de oră durează exact 30 de minute?

Ra.

Festivitate emoționantă

Iubitorii sportului cu mănuși din orașul Bocșa au asistat în timpul recentei întîlniri dintre echipele Metalul Bocșa și Constructorul Hunedoara, din cadrul „Cupei F.R. Box", la o festivitate emoționantă. După 20 de ani de activitate neîntreruptă, boxerul Nicolae Cîmpeanu se retrage din ring. Bilanțul sportivului N. Cîmpeanu este impresionant: 384 meciuri susținute, dintre care 355 victorii, 6 meciuri nule și 23 de înfrîngeri!

Nicolae Cîmpeanu se va dedica de aci înainte activității de pregătire a tinerilor pugiliști din Bocșa.

I. SANFIROIU, coresp.

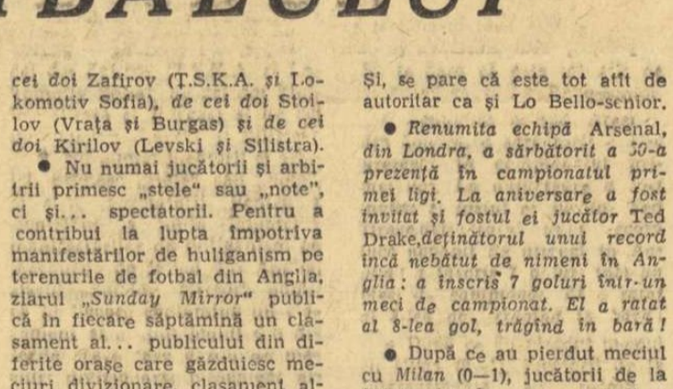

În ultimul meci din cariera sa sportivă, Nicolae Cîmpeanu l-a învins la puncte pe Zoltan Morar (Constructorul Hunedoara). Iată-l, în fotografie, în momentul în care arbitrul Krauser îl declară învingător

ȘUPORTERI

ALĂTURI DE „U"

În anul viitor, soccerul din orașul de pe malurile Someșului împlinește o jumătate de secol de existență. În cei 50 de ani de fotbal clujean, sute de mii de inimi au bătut la unison pentru culorile avîntatei formații studențești a „șepcilor roșii". În rîndurile, mereu împrospătate, ale echipei „U" Cluj au evoluat de-a lungul anilor, uneori cu rezultate strălucite, sportivi de seamă ai țării, care s-au bucurat de o deosebită popularitate: **Sepci, Doboșan, Sepi II, Bindea, Sfera, Coracu, Dascălu, dr. Luca, dr. Georgescu** ș.a.

Dacă fluctuațiile de formă ale „li"-lui clujean au cunoscut, uneori, poliî opuși ai performanței, entuziasmul numeroșilor suporteri se menține, în schimb, la „cea mai înaltă tensiune", transmițîndu-se, ca o ștafetă, din generație în generație. În această toamnă, „U" a descris o curbă descendentă. Și cum la nevoie se cunosc prietenii, suportul moral al studenților este parcă și mai accentuat. Dovada o constituie și acest „prisleac" al galeriei studențești, fiul doctorului **Constantin Roșca.** Purtînd echipamentul atît de cunoscut, micuțul fotbalist vrea să dea, parcă, prin zîmbetul său irezistibil și prin cupa ridicată în semn de victorie forțe proaspete, aripi avîntate îndrăgitei formații universitare.

Va reuși el oare?...

CEL MAI INIMOS DINTRE RAPIDIȘTI

Născut în ziua cînd Ion Ionescu *spunea adio Rapidului, mezinul familiei* Sima *avea să fie dăruit încă din primele clipe... fotbalului.*

Botezat cu prenume celebre, împrumutate de la renumitul apărător italian Armando Picchi *și de la perla sud-americană* Do Nascimento Pele, Armando Nascimento Sima *a devenit imediat suporter legitimat — și cu carnet — al Rapidului, continuînd astfel o străveche tradiție a familiei.*

Fotografia noastră îl prezintă pe micul Armando, *la patru luni, purtînd pe piept „armura" dorită: carnetul de suporter și fotografia echipei* Rapid.

Să sperăm că pînă va învăța micul Pele *tainele fotbalului, idolii săi să se prezinte într-o lumină mai favorabilă decît aceea din momentul de față.*

(N. Mș.)

REFLECȚII

La fotbal se ține seama de golurile în poartă, nu și de cele din arbitraj. Altfel, am fi avut de mult și arbitri... golgeteri.

Mai există și cicliști care, în cursele de fond, aleargă de formă.

Singurii pași permiși la handbal și la baschet sînt pașii în măiestrie.

Niciodată să nu iei un interviu scrimerului învins. Precis îți va răspunde înțepat.

Victor TEODOR

DE CÎND DATEAZĂ OINA?

Se știe că oina — sportul nostru național — este un joc străvechi, începuturile sale pierzîndu-se în negura vremurilor. După unii cercetători, există mărturii că oina era practicată acum două secole și mai bine. Se afirmă chiar că ea ar fi fost cunoscută cu mult mai înainte.

În privința stabilirii vechimii acestui joc, considerăm util să folosim și următoarea sursă. Este vorba de drama în 5 acte, în versuri, „Vlaicu Vodă", de Alexandru Davilla, a cărei acțiune se petrece pe la 1370, la Curtea de Argeș. În scena a IV-a din actul I (care se desfășoară într-o „poiană muntoasă și sălbatică de unde se vede valea Argeșului") are loc sfatul tainic al boierilor, care vor să-l urce pe tronul Moldovei pe Mircea Basarab.

Unul din personaje — Manea — i se adresează boierului Vlad Dobceanul: „Vere, cine se-aștepta ieri, cînd Mircea BĂTEA HOINA și gonea cu noi opoiul, c-astă-seară va fi vodă"?

Pentru noi este de reținut că autorul scrie „HOINA", numele vechi sub care era cunoscut jocul în Muntenia. (În Ținuturile Blajului i se spunea, pe vremuri, „matca-mare", „baciul" sau „lapta-lungă"; prin împrejurimile Sibiului, jocul de oină de azi era cunoscut sub denumirea de „fuga", pe la Dej, bătrînii îi spun „hopaciul", iar prin nordul Moldovei „apuca"). Om cult, Alexandru Davilla — un pasionat cunoscător al evenimentelor care au avut loc după formarea Țărilor Române — a fost un vajnic adept al limbii românești vechi, curate, fără neologisme sau barbarisme. În acest sens, este grăitor pasajul cu care își încheie „Precuvîntarea", la ediția a cincea a piesei, scrisă în aprilie 1929.

„Limba folosită de mine este aceea a poporului românesc, nu există în VLAICU-VODĂ cuvinte sau locuții cari să nu fie întrebuințate în vreun colțișor al României".

Așadar, referindu-ne la replica personajului Manea și, totodată, ținînd seama de ampla documentare a dramaturgului, se poate considera că oina datează de peste șase veacuri.

În încheiere, socotim necesar să notăm că „OGOIUL" era un joc cu mingea, asemănător cu oina (dar de o formă mai simplă), la care puteau participa de la 10 pînă la 40 de jucători.

Emil IENCEC